

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte - Nicolae Gordilă,

judecătorii - Constantin Alerguș, Iurie Diaconu, Ion Guzun, Elena Covalenco,

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Procurorul General-interimar, Eduard Harunjen, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei populare a raionului Edineț din 14 februarie 1978, în cauza penală în privința lui

Arseni Vasile Nicolae, născut la 05.07.1959, originar și domiciliat în s. Brînzeni, r-nul Edineț.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei populare a raionului Edineț din 14 februarie 1978, Arseni V. a fost condamnat în baza art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM, la 3 ani privațiune de libertate, cu executare în colonie de corectare prin muncă în regim comun.

2. Potrivit sentinței (*cauza penală nu s-a păstrat*), Arseni V. a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că acesta fiind recunoscut apt de serviciul militar în forțele armate ale URSS și primind citația pentru a se prezenta la 22.11.1977, la Centrul de Recrutare a Comisariatului raional Edineț, intenționat, în scopul eschivării de la încorporare, a refuzat să plece în unitatea militară, adică s-a eschivat de la înrolarea în serviciul militar activ, din motive religioase.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Arseni V. și-a recunoscut pe deplin vinovăția și a declarat, că fiind "martor a lui Iehova", într-adevăr în luna noiembrie 1977, a refuzat să plece în unitatea militară, pe motiv că serviciul militar vine în contradicție cu concepțiile sale religioase.

Circumstanțele înscrinate inculpatului Arseni V. au fost confirmate prin declarațiile martorilor Pînzari V. și Bejenari F. audiați în ședința de judecată.

3. Procurorul General-interimar, Eduard Harunjen, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței Judecătoriei populare a raionului Edineț din

14 februarie 1978, cu încetarea procesului penal în privința lui Arseni V. în baza art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM și reabilitarea condamnatului, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

În susținerea celor menționate, în textul recursului în anulare Procurorul General-interimar invocă, faptul că în conformitate cu art. 3 lit. g) al Legii nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, sunt declarate nevinovate persoanele care în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, inclusiv cele care au fost condamnate pentru eschivarea din motive religioase de la serviciul militar în rândurile armatei roșii.

Astfel, consideră recurentul că, condamnarea lui Arseni V. constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârile pronunțate, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice. Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. g) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, inclusiv cele care au fost condamnate pentru eschivare din motive religioase de la înrolarea în rândurile armatei sovietice.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Arseni V. a fost condamnat, prin sentința Judecătoriei populare a raionului Edineț din 14 februarie 1978, pentru eschivare din motive religioase de la înrolarea în rândurile armatei sovietice.

Conform art. 53 alin. (2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală. Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată

prezența în speță a motivelor întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Arseni V., în baza art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM, cu casarea acesteia și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că, sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General-interimar, Eduard Harunjen, casează total sentința Judecătoriei populare a raionului Edineț din 14 februarie 1978, cu încetarea procesului penal în baza învinuirii pe art. 77 alin. (1) Cod penal al RSSM, în privința lui *Arseni Vasile Nicolae* și reabilitarea lui.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 august 2016.

Președinte
Judecătoria

Nicolae Gordilă
Constantin Alerguș
Iurie Diaconu
Ion Guzun
Elena Covalenco